

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 29Csp/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117212180
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2117212180.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Johanou Máčajovou v právnej veci žalobcu: S. K., I.. XX.XX.XXXX, Z. V. M. XX, G., zastúpený: JUDr. Vladimír Sidor, advokát so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická č. 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpená: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 2.204,08 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v časti o zaplatenie 656,67 Eur zastavuje.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- III. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 03.05.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 2.204,08 Eur a náhradu trov konania titulom bezdôvodného obohatenia.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že so žalovaným uzatvoril dňa 14.5.2012 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej vystupuje ako spotrebiteľ, predmetná zmluva je tak spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení zákona č. 40 /1964 Zb. (Občianskeho zákonníka). Žalovaný je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru s nasledujúcou špecifikáciou: celková výška úveru 2.000,- Eur, výška úrokovej sadzby 26,54 % ročne , RPMN 32,0 % - 33,4 %, počet mesačných splátok 72, celková čiastkach splatná dlžníkom 4204,08 Eur. Žalobca tento úver splatil sumou 4.204,08 eura, čím svoj záväzok splnil ku dňu 18. 2. 2015.

3. Žalobca má za to, že uvedená zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalšími predpismi slovenského právneho poriadku. Zmluva neobsahuje zákonom predpísané náležitosti a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi. Výška RPMN nezodpovedá zákonným náležitostiam zmluvy o spotrebiteľskom úvere, konkrétne ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 129 /2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Jej výška musí byť v zmluve uvedená jednoznačne, a nie v percentuálnom rozmedzí. Označenie RPMN v podobe percentuálneho rozpätia dolnej a hornej hranice nespĺňa a z povahy vecí ani nemôže spĺňať požiadavku presnosti a jednoznačnosti vyjadrenia RPMN. Takúto požiadavku by splnil len prípad, ak by bola výška RPMN v čase uzavretia úverovej zmluvy uvedená v zmluve presným a jednoznačným spôsobom, presnou hodnotou. Ak aj bolo v zmluve dohodnuté, že presná výška RPMN bude klientovi oznámená po poskytnutí úveru, t. j. po uzavretí zmluvy, ide o porušenie zákona o spotrebiteľských úveroch, takáto úprava totiž nevie spätne napraviť nedostatok už podpísanej úverovej zmluvy. V uvedenom smere sa vyjadrili aj súdy Slovenskej republiky: Krajský súd

v Žiline sp. zn. 10 Co 895/2014 zo dňa 25. 6. 2015, Okresný súd Revúca zo dňa 10. 9. 2005 sp. zn. 6 C 445/2015, Okresný súd Prievidza zo dňa 2. 3. 2015 sp. zn. 15 C 43 2015. Žalobca poukazuje tiež na to, že v zmysle zmluvy bol povinný uhrádzať na účet žalovaného každý mesiac sumu poplatkov, ktoré však neboli zohľadnené do celkových nákladov spotrebiteľského úveru, aj z uvedeného je zrejmé, že výška RPMN nemôže byť určená správne. Ako príklad uvádza rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 15 C 43/2015, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4 Co 725/2015.

4. Žalobca uvádza, že žalovaný neuviedol spôsob započítania splátky úveru na istinu, úroky a poplatky, ako to vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľ má byť zrozumiteľne informovaný o termínoch mesačnej splátky a o spôsobe započítania mesačnej splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky. Je vylúčené, aby sa zmluva odvolávala na inú listinu, napríklad všeobecné obchodné podmienky alebo splátkový kalendár. Neuvedenie spôsobu započítania splátky na istinu, úroky a prípadné poplatky súdy považujú za neprijateľnú podmienku, a ako takú za neplatnú v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Poukazuje tým na rozhodnutia Krajského súdu Žilina zo dňa 28. 6. 2006 sp. zn. 5 Co 2014/2016, Krajského súdu Trenčín zo dňa 25. 6. 2014 sp. zn. 6 Co 523/2014, Krajského súdu Trnava zo dňa 21. 5. 1. 2016 sp. zn. 23 Co 65/2015 a iné.

5. V ďalšom uvádza, že v zmluve nie je uvedená informácia, kedy sa predmetná zmluva končí, pričom ide o ďalšiu podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Rovnako tiež poukazuje na konečnú splatnosť úveru, ktorá nie je v zmluve dojednaná. Táto musí byť v zmluve jasne určená pevným dátumom, aby spotrebiteľ pri podpise zmluvy mal dostatočné informácie na kvalifikované rozhodnutie. Neuvedenie tejto zákonnej náležitosti môže narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa. Žalobca opätovne poukazuje na viaceré rozhodnutia slovenských súdov.

6. Výška úrokovej sadzby uvedená v zmluve nezodpovedá výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverových obchodných bánk zverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 13,84 % pre podobné úvery zo začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci máj 2012. V zmysle zmluvy je dohodnutá ročná úroková sadzba úveru 26,54 %, pričom táto musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že výška úrokov sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. Keďže dohodnutá výška úrokovej sadzby takmer dvojnásobne prevyšuje mieru z úverov obchodných bánk v čase uzavretia predmetných zmlúv, ide o neplatný právny úkon. Takýto rozpor s dobrými mravmi a neplatnosťou právneho úkonu judikoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 31. 7. 2009 sp. zn. 1 MCdo 1/2009. Na základe uvedeného je potrebné dohodu o výške úrokovej sadzby v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka vnímať ako priečiacu sa dobrým mravom, a teda ako absolútne neplatnú. Nakoľko ide o neplatné zmluvné dojednanie, treba naň prihliadať, akoby vôbec nebolo obsahom zmluvy, zmluva tak neobsahuje určenie výšky úrokovej sadzby ako povinnú náležitosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Absencia úrokovej sadzby môže byť dokonca považovaná za taký vážny nedostatok, ktorý spôsobuje neplatnosť zmluvy ako takej, na základe uvedeného je teda zmluva dokonca možné považovať za neplatnú pre absenciu jej podstatnej náležitosti (platné dojednanie o úroku), čoho dôsledkom je podľa zásad o bezdôvodnom obohatení povinnosť vrátiť si navzájom poskytnuté plnenia - teda výlučne povinnosť vrátenia istiny poskytnutého úveru.

7. Na základe uvedeného, z dôvodu absencie podstatných náležitostí zmluvy o úvere sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo znamená, že žalobca mal povinnosť splatiť úver len do výšky skutočnej istiny. Ku dňu 18.02.2015 žalobca splatil žalovanému sumu vo výške 4.204,08 Eur. Z toho vyplýva, že žalobca uhradil nad rámec istiny sumu vo výške 2.204,08 Eur. Táto čiastka prevyšujúca istinu predstavuje preplatok, ktorý žalobca uhradil. Preplatok zakladá bezdôvodného obohatenie žalovaného na úkor žalobcu. Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech z nepoctivých zdrojov. Takto získané plnenie zakladá nárok dlžníka (spotrebiteľa) na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré veriteľ získal bez právneho dôvodu, keď pri porušení zákonných povinností nemá nárok na úroky a poplatky spojené s úverom. Plnenie prijaté žalovaným od žalobcu je tak plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí vydať. Žalobca tak požaduje vrátiť preplatok z titulu bezdôvodného obohatenia žalovaného spolu so zákonným úrokom z omeškania

vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2.204,08 Eur odo dňa 31. 3. 2017 až do zaplatenia. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

8. Žalovaný sa podaním doručeným súdu dňa 28.09.2017 vyjadril k žalobe a uviedol, že predmetná úverová zmluva bola uzatvorená z iniciatívy žalobcu, žalovaný uzatvorenie zmluvy žalobcovi žiadnym spôsobom nevnucoval, bolo povinnosťou žalobcu zmluvu si riadne a dôsledne prečítať a následne až po porozumení všetkým ustanoveniam ju podpísať. Žiadny klient doposielania prejavil záujem na akejkoľvek korekcii jednotlivých zmluvných ustanovení, je preto nedôvodné po piatich rokoch od uzatvorenia úverovej zmluvy namietat', že zmluva nebola individuálne dojednaná, ak klient si ju nevedel z dôvodu veľkosti písma prečítať. Výška RPMN je v úverovej zmluve uvedená, samotný zákon č. 129/2010 Z.z. nestanovuje, že táto hodnota musí byť uvedená jednoznačne jedným konkrétnym číslom, žalovaný nepovažuje hodnotu RPMN za neuvedenú, nakoľko rozmedzie je zanedbateľné. Okrem toho bola žalobcovi zaslaná aj presná hodnota RPMN v závislosti odo dňa, kedy došlo k reálnemu čerpaniu finančných prostriedkov. V zmluve je zreteľne uvedené, že presná hodnota závisí na dni poskytnutia úveru. Klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru. Ohľadne chýbajúceho rozkladu splátok v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza, že táto je uvedená v časti textu zmluvy označenom " Úver ", kde sú upravené presné údaje o výške mesačnej splátky - 62,82 Eur pod bodom 44., o počte splátok 72 pod bodom 45., o lehote splatnosti - 72 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci pod bodom 53. a tiež o termínoch splatnosti splátok, kde je uvedené: „Prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci. Dátum splatnosti druhej nasledujúcich splátok je vždy 15.deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka.“

9. K pojmu termín splatnosti je nutné uplatňovať ustanovenie § 122 Občianskeho zákonníka, ktoré obsahuje výkladové pravidlá pre počítanie hmotnoprávných lehôt v oblasti súkromného práva. Platí všeobecná zásada, že ak aplikovaný právny predpis nemá vlastnú špeciálnu úpravu počítania času, platia všeobecné pravidlá stanovené v uvedenom v ustanovení § 122 Občianskeho zákonníka. Ohľadne nevyhnutnosti rozkladu splátok poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 9. 11. 2016 vo veci C - 42/15 podľa, ktorého nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Ďalej poukazuje na článok 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48, pričom zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Podľa uvedeného rozsudku súdneho dvora EÚ, zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpisy vo forme amortizačnej tabuľky. Uvedená smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky.

10. Dátum konečnej splatnosti úverovej zmluvy je uvedený priamo v zmluve nasledovne: Lehota splatnosti 72 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci. Aj keď zmluva neuvádza presný číselný dátum ukončenia zmluvy, veriteľ použil objektívne zistiteľné kritéria, podľa ktorých spotrebiteľ musí vedieť, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je konečná splatnosť úveru. Žalovaný má za to, že spotrebiteľ disponuje informáciou, aká je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je jeho konečná splatnosť.

11. K výške úrokovej sadzby žalovaný uvádza, že slovenská právna úprava kontrolu primeranosti plnení pripúšťa len v prípade, ak zároveň došlo k vade v kontraktáčnom procese. Samotný nepomer plnení na konštatovanie neplatenosti nepostačuje. Konkrétne ustanovenia § 39 a § 49 Občianskeho zákonníka upravujú hrubý nepomer vzájomných plnení alebo nápadne nevýhodné podmienky, avšak vždy len spolu s kumulatívnou podmienkou využitia tiesne, závislosti, alebo inej vady kontraktáčnom procese. K nezapočítaniu poplatkov do celkových nákladov spotrebiteľa žalovaný uvádza, že doplnkové služby neboli zarátané do celkovej čiastky platnej spotrebiteľom, nakoľko klient nebol povinný si ich navoliť, a teda je to v súlade s vyššie uvedeným ustanovením § 2 písm. g) a h) zákona č. 129/2000 Z.z. Poistenie týkajúce sa danej zmluvy bolo dobrovoľné a nemuselo byť započítané do celkovej čiastky splatnej

spotrebiteľom. V úverovej zmluve v pod bodom 59 je možné vidieť, že žalobca si zvolil balíček Prémium, ktorým sa žalobca stáva poisteným pre prípad dlhodobej pracovnej neschopnosti, straty pravidelného zdroja príjmu, pre prípad invalidity alebo smrti následkom úrazu. Úhrada za poistenie je 4,43 Eur, to je 7,58 % z pravidelnej mesačnej splátky úveru bez poistenia. Žalobca prejavil súhlas tiež s doplnkovou službou zmeny výšky a počtu splátok, poplatok za uvedenú službu je 0,3 Eur mesačne. Súčet uvedených doplnkových služieb nezarátaný do celkovej čiastočky je tak 340,56 eura .

12. Žalovaný je presvedčený, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobcu oprávnenie, a to na základe platne uzatvorenej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. V danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady vydaniach bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaný prijatím splátok rešpektoval a dodržiaval zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou, platby žalobcu prijímal oprávnené a v súlade so zákonom, riadnym plnením splátok nemohlo vzniknúť žiadna majetková ujma, nakoľko žalobca sa podpísaním úverovej zmluvy slobodne zaviazal k povinnosti platiť mesačné splátky, neexistuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia a majetkovou ujmom žalobcu nakoľko ani k jednému nedošlo. Žalobcovi nemohla a ani nevznikla žiadna pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko nedošlo k plneniu bez právneho dôvodu - žalobca plnil na základe úverovej zmluvy, ktorá je riadnym právnym dôvodom, ani plnením z neplatného právneho úkonu - úverová zmluva nebola vyhlásená za neplatnú, ani plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol - úverová zmluva nebola vyhlásená v čase plnenia za bezúročnú a ani bez poplatkov. Žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz, na základe ktorého dospel k uvedeným sumám, ktoré žiada vydať v zmysle bezdôvodného obohatenia. S uvedenými sumami žalovaný nesúhlasí, nakoľko aj keby bol poskytnutý úver vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov, uvedená suma nemá žiadne opodstatnenie, pretože do dnešného dňa žalobca uhradil sumu 3.547,41 Eur a nie ako uvádza sumu 4.204,08 Eur, t. j. celkovú čiastkou splatnú spotrebiteľom uvedenú v zmluve, a to z dôvodu, že žalobca požiadal o jednorázové predčasné splatenie, preto na doplatenie zmluvy nebol povinný uhradiť uvedenú sumu.

V súvislosti s prípadným bezdôvodným obohatením žalovaný uvádza, že jednotlivé úhrady žalobcom sú v zmysle uplatnenia dvojročnej subjektívnej lehoty, ako aj pri väčšine splátok aj trojročnej objektívnej lehoty premlčané. Žalobca uhrádzal splátky od 18. 6. 2012 do 17. 2. 2015. Poukazuje na rozsudok Okresného súdu v Prešove zo dňa 9. 6. 2017 sp. zn. 29 Csp 30/2016, podľa ktorého pre začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej lehoty je rozhodujúce považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil. V danom prípade pri posudzovaní vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, v prospech koho k obohateniu došlo, treba vychádzať zo dňa, kedy splatila žalovanému úver, z ktorého požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či skutočne vedela o prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru a o tom, že sa bezdôvodne obohacuje žalovaný. Na základe uvedeného, nakoľko žalobca nepreukázal, z akého dôvodu by mal byť poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, a teda žalobca neuniesol dôkazné bremeno, žalovaný poukázal na premlčanie jednotlivých úhrad, takže z uvedeného dôvodu žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania.

13. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to: žaloba zo dňa 03.05.2017, vyjadrenie k žalobe zo dňa 25.09.2017, doplnenie vyjadrenia žalobcu zo dňa 09.01.2018, a Zmluva o úvere zo dňa 14.05.2012, prehľad platieb žalobcu(podanie zástupcu žalovaného doručené súdu deň pred vyhlásením rozsudku súd nezohľadnil v odôvodnení, nakoľko súd nemal dostatok času na oboznámenie sa s uvedeným vyjadrením, pričom výzva na vyjadrenie mu bola doručená dňa 20.03.2018, odkedy až do prevzatia predvolania na pojednávanie dňa 14.08.2018 mal dostatok času na včasné zaslanie vyjadrenia pred termínom pojednávania) a zistil nasledovný skutkový stav:

14. Zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.05.2012 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom vyplýva, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške istiny 2.000,- Eur, výška úrokovej sadzby bola 26,54 % ročne , RPMN 32,0 % - 33,4 %, celkovo sa zaviazal žalobca zaplatiť 4.204.08,- eur, a to v 72 mesačných splátkach po 62,82,- eur.

15. Zástupca žalobcu vo vyjadrení zo dňa 09.01.2018 opätovne poukazoval na nesprávne uvedenú výšku RPMN, nakoľko táto musí byť v zmluve uvedená jednoznačne a nie v percentuálnom rozmedzí, tiež na absenciu rozloženia splátok na istinu, úrok a poplatky, absenciu termínu

konečnej splatnosti a doby trvania zmluvy, neprimeranú výšku úrokovej sadzby, nezapočítanie poplatkov do celkových nákladov. Poukazuje na to, že smernica 2008/48/ ES bola prijatá za účelom ochrany spotrebiteľa, preto ak je vnútroštátne právo prísnejšie ohľadne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, odporovalo by tomuto účelu eurokonformné vykladanie právnych predpisov. Preto je žalobca toho názoru, že článok 22 ods. 1 smernice je treba s poukazom na článok 4 ods. 2 písmena f zmluvy o fungovaní Európskej únie vykladať v tom duchu, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice v neprospech spotrebiteľa-teda ustanovenia, ktoré vylučujú niektoré z náležitostí zmluvy hoci ich smernica predpokladá alebo ustanovenia, ktoré kladú nižšie požiadavky na informovanosť spotrebiteľa v porovnaní so smernicou. F ohľadne argumentov žalovaného, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu v, keďže prijímal platby žalobcu oprávnenie, na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými obchodnými podmienkami, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR spisová značka 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008 podľa, ktorého v zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie objektívneho charakteru a predpokladom jeho vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol. námietka premlčania je nedôvodná, počiatok plynutia subjektívnej lehoty je vyviazaný na vedomosť oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jeho úkor obohatila. Oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v paragrafe 107 ods. 1 občianskeho zákonníka, ani nielen predpokladať, že by to mohla vedieť, respektíve by sa to mohla dozvedieť. je absurdné spájať začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty splatením splátok úveru, týmto momentom začína plynúť objektívna lehota. Začiatok plynutia subjektívnej lehoty je preto treba nutne spájať najskôr so skutočnosťou, kedy právny zástupca žalobcu tomuto oznámil, že jeho zmluva vykazuje také nedostatky, s ktorými zákon spája sankciu - bezúročná a bezpoplatkovosť úveru. Týmto dňom je deň udelenia plnomocenstva právnenému zástupcovi. pokiaľ žalovaný tvrdí, že sa žalobcovo právo premlčalo v rámci subjektívnej premlčacej doby, ktorá je postavená na vedomosti žalobcu o tom, kto a v akej výške sa na jeho úkor obohatil, zaťažuje ho bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno o tom že žalobca nadobudol vedomosť o skutočnostiach svedčiacich bezdôvodnému obohacovaniu sa žalovaného na jeho úkor. Zároveň tvrdí že nemohla uplynúť ani objektívna premlčacia doba, lebo preplatok vo výške 1.547,41 Eur bol zaplatený v rámci troch rokov od podania žaloby na súd. Vzhľadom na zaplatenú čiastku žalovanému berie žalobca žalobu v časti zaplatenia sumy 656,67 Eur späť.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a), písm. b) Zákona č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom ku dňu vzniku zmluvného vzťahu, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 (písm. a)); neobsahuje náležitosti podľa

§ 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) (písm. b); v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.(ods. 1) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.(ods. 2)

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 145 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie o tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Ak je žaloba vzatá späť sčasti pre jej doručenie žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Podľa § 146 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

17. Z uvedeného vyplýva, že predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania má charakter spotrebiteľského úveru, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, a preto v prípade, ak v zmluvách absentujú obsahové náležitosti v súlade s týmto zákonom, následkom porušenia tejto povinnosti je, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a, b) Zákona č. 129/2010 Z.z.). V prípade, ak žalobca ako dlžník zaplatil žalovanému i úrok, resp. poplatky, mal by nárok na ich vrátenie, a to titulom bezdôvodného obohatenia, ktorého sa domáhal predmetnou žalobou. V konaní nebolo sporné, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14.05.2012 vo výške 2.000 Eur bol žalobcovi skutočne poskytnutý, pričom žalobca uhradil za uvedený úver sumu vo výške 3.547,41,- Eur. Posledná splátka bola uhradená dňa 17.2.2015 (súd vychádzal z dátumov úhrad uvedených žalovaným, s ktorými napokon súhlasil aj žalobca, keď v žalobu v časti o zaplatenie 656,67 Eur zobral späť, pričom úhrady vyplývali aj z prehľadu platieb žalobcu na č.l. 33 spisu). V časti o zaplatenie 656,67 Eur z pôvodne žalovanej sumy 2.204,08 Eur súd konanie zastavil. Prístupujúc k skúmaniu jednotlivých obsahovaných náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), j), k) ZoSÚ, keďže v zmluve chýbajú výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročná percentuálna miera nákladov, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, z ktorého dôvodu sa spotrebiteľský úver považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov, a preto tú sumu, ktorú žalobkyňa navyše zaplatila, je žalovaný povinný vydať. Podrobným zdôvodnením uvedených nedostatkov náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa súd z dôvodu procesnej ekonomie nezaoberal, nakoľko bolo potrebné sa najskôr zaoberať uplatnenou námietkou zaujatosti.

18. Nakoľko žalovaný vzniesol v konaní námietku premlčania, súd sa primárne zaoberal dôvodnosťou námietky a dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný, a to vzhľadom na nasledovné:

V zmysle citovaných ustanovení § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka, v danej veci začala premlčacia doba plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti jednotlivých mesačných splátok. Ako už súd uviedol, posledná splátka zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX bola žalobcom zaplatená dňa 17.2.2015.

Z citovaného ustanovenia § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, ako i plnením z absolútne neplatného právneho úkonu, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu, resp. z absolútne neplatného právneho úkonu a komu plnil. (prof. JUDr. Karol Plank, DrSc. a kolektív, Občianske právo s vysvetlivkami, lura Edition)

V danom prípade žalobca už v čase uzavretia úverovej zmluvy poznal všetky skutkové okolnosti, poznal zmluvné podmienky, mal k dispozícii predmetnú zmluvu. Následne keď splácal jednotlivé splátky nad rámec poskytnutej istiny, mal vedomosť i o výške plnenia i o tom, kto získal na jeho úkor bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ nemal vedomosť o zákonných náležitostiach zmluvy a ich následkoch, mal možnosť poradiť sa s osobou znalou práva, tak ako to napokon i urobil. Nemožno preto prisvedčiť argumentácii zástupcu žalobcu ohľadom začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá podľa jeho názoru začala plynúť až po porade žalobcu s advokátom (keď žalobca je neznalý práva), keď súd v tejto súvislosti poukazuje na všeobecne (aj v oblasti súkromného práva) uznanú zásadu ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedlňuje), vyplývajúcu zo samej podstaty práva. Podľa § 2 Zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky (v znení účinnom v čase uzavretia predmetných úverových zmlúv až do 31.12.2015), „o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná“. Súd je toho názoru, že uvedená zásada platí i pre spotrebiteľa, napriek tomu, že je tzv. slabšou stranou v spore, nakoľko v opačnom prípade, ak by uvedená zásada ustúpila ochrane spotrebiteľa, išlo by o jednostranné zvýhodnenie spotrebiteľa na úkor veriteľa a prelomeniu základnej zásady rovnosti účastníkov súkromnoprávných vzťahov upravenej v ust. § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka a narušeniu jedného zo základných princípov právneho štátu, a to princípu právnej istoty.

Napokon jedným zo základných princípov právneho poriadku je princíp „práva patria bdelym“. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. v rozhodnutí sp. zn. 5 Sžf 65/2011) poukázal na tento právny princíp v zmysle: „práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“

V danom prípade teda nemôže byť na úkor žalovaného (v tom zmysle, že subjektívna premlčacia doba začne plynúť, až odvtedy, keď sa žalobca poradil s advokátom...), že žalobca sa nezaujímal o ochranu a výkon svojich práv od začiatku vzniku zmluvného vzťahu, keď už vtedy mu boli známe všetky skutkové

okolnosti (náležitosti zmlúv, ktoré sa v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemerili) a z ktorých bolo možné usúdiť získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor.

19. V zmysle uvedeného, v predmetnom prípade žalobca mohol svoje právo z úverového vzťahu č. XXXXXXXXXXXX uplatniť na súde dňom nasledujúcim po zaplatení jednotlivých splátok, pričom pri poslednej splátke mohol právo na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatniť najskôr dňa 18.2.2015 a najneskôr dňa 18.2.2017, teda v dvojročnej subjektívnej dobe, ktorá vzhľadom na vyššie uvedené, začala plynúť dňom nasledujúcim po zaplatení jednotlivých splátok. Splátky, ktoré boli splatné skôr ako posledné splátky boli v subjektívnej lehote premlčané ešte skôr. Predmetná žaloba bola na súd podaná až dňa 03.05.2017.

20. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka v celom rozsahu zamietol, keď námietka premlčania vznesená žalovaným bola dôvodná.

21. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (ods. 1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (ods. 1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (ods. 2)

22. Žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.